

gens een niet genoemde wel-deskundige aan het woord, die er in de volgende jaargang bovendien nog vier artikelen aan wijdt. Dit laatste toont intussen een veel belangrijker aspect: Het was destijds voor een weekbladredactie kennelijk niet te hoog gegrepen, gegevens uit de strijd om de Schriftkritiek zelfs uitvoerig aan zijn lezers voor te leggen. Dit thema hield de mensen destijds bezig, hetgeen een later vrij frequent opduikende verontschuldiging dat men van de problemen der Schriftkritiek niet op de hoogte was, totaal ontkracht. Het is niet zo dat orthodoxen niets van de Schriftkritiek wisten; zij verwierpen haar! Niet slechts geleerde boeken en vaktijdschriften, ook bijdragen in weekbladen waren immers aan het onderwerp gewijd.

Wat echter het hele citaat werkelijk pikant maakt, is de door *De Hervorming* zelfs niet aangeduide kontekst. In welk verband hanteert de minister van Binnenlandse Zaken in een begrotingsdebat tegenover een doopsgezind kamerlid, kennelijk economist, het argument dat Kuenen achterhaald is? In een Documentatieblad kan men dit het beste laten zien met, opnieuw, een citaat. Kuyper betoogt dat het wel mooi is dat de socialistische theorieën in economische verhandelingen weerlegd worden, maar dat daarmee alleen het doel niet bereikt wordt:

Waarom is nu de heer van der Vlugt in zijn met keurige theorieën uitgewerkte studie zoo weinig gevorderd en hebben de Christenen in hun strijd met de sociaal-demokraten, radicalen en andere groepen werkelijk zulke winst behaald? ... Er zijn teveel dikke boeken en eer die '...gepopulariseerd ... een catechismus vormen, die voor Jan en alleman geldt ... (verloopt) een geduchte tijd. En in dien tusschentijd nu zijn de menschen reeds van den weg en loopt de massa over naar de sociaal-democratie. De heeren zien het voor hun oogen ... Waaraan ligt dit? Niet omdat de heeren niet in staat zijn hen te bestrijden ... Maar wel, omdat bij al dergelijke vraagstukken het niet alleen de redeneering, maar het besef in het hart is dat beslist.

Ten slotte vergunne mij de heer Van der Vlugt nog één opmerking:

- en hier volgt dan de lange uitweiding over de theorie van Abraham Kuenen, hiervoor geciteerd, waarop Kuyper laat volgen: